

IZ TISKA

Obični ljudi i masovne ubojice

Politiken

DANSKA

«(...) Kod svake tragedije mora se ponavljati da nedjela ne čine čudovišta, nego sasvim obični ljudi. (...) Moramo sebi postaviti pitanje: da li sam se mogla oduprijeti pritisku, propagandi, manipulacijama, prijetnjama, itd. Željeli bismo vjerovati da smo upravo mi imuni i da tako nešto čine samo 'oni drugi', barbari, no povijest, i stara i novija, pokazuju nam da to nije slučaj. Ozbiljni student, ljubazni konobar, šaljivi taksist i pristojni vlasnik dućana, svi mogu biti dovedeni u situaciju da djeluju na način, za koji niti oni sami, niti njihova okolina ne bi vjerovali da je moguć. A kad oni mogu odbaciti civilizirane crte svog karaktera, mora se pretpostaviti da bi to mogli i mi.

U konačnici je zapravo demokracija najbolje prepreka za barbarstvo? - Demokracija je uvijek

dobra, ali se uvijek mora osigurati da dolazi iznutra. Opasno je vjerovati da je sve u najboljem redu ako sami sebe nazivamo demokratima i tvrdimo da živimo u prosvijetljenom društvu. Ako stalno nismo na oprezu glede malih utjecaja, koji nas mogu gurnuti u pogrešnom pravcu, dolazi do pomaka u našoj svijesti oko toga što je ljudsko. Nije dostatno osloniti se na demokratske ustanove. One lako mogu postati prazne čahure bez sadržaja. Znam da zvuči kao ofucana fraza, ali svejedno: Politika je odviše važna da je se prepusti političarima. Ne možemo drugome prodati svoju osobnu odgovornost. Optuženici u Haagu podsjetnik su svima nama da moramo razmišljati samostalno i kritično; u protivnom, riskiramo završiti na istome mjestu», naglašava književnica Slavenka Drakulić u podužem intervjuu danskom listu u povodu njezine knjige o haaskom tribunalu.

Pravila igre ipak diktira Washington

Le Monde

FRANCUSKA

«Previše smo vjerovali u mir 'na dohvata ruke', kako kaže naslov knjige bivšeg savjetnika Ehouda Baraka, izraelskog premijera, koji je pregovarao na sastanku u Camp Davidu 2000. godine, da bismo se nakon izbora Mahmuda Abbasa na čelo palestinskih vlasti, prepustili nepromišljenim nadama.

No protekle četiri godine suviše smo očajavali da sada ne bismo pozdravili ovu pobjedu koja je nositeljica novih i potencijalnih nada. (...)

Tek izabran, uz više od 70 posto glasova, Mahmud Abbas je čovjek koji je u samim počecima Intifade, osudio njenu 'militarizaciju'. No nije sigurno hoće li, u političkom smislu, biti mnogo prilagodljiviji partner od svog prethodnika Yasera Arafata. Za vrijeme kampanje, s jedne strane, nije prestao osuđivati terorizam, a s druge strane podsjećati na palestinske zahtjeve: izraelsko povlačenje s teritorija osvojenih 1967., uspostavljanje palestinske države s istočnim Jeruzalemom kao glavnim gradom.

Ukoliko uistinu uspije ugušiti palestinske terorističke organizacije, mogao bi započeti 'jedan novi proces' kako je izjavio Shimon Perez pozdravivši pobjedu 'mudrog, iskustvovog i umjerenog čovjeka'. No neće sve ovisiti samo o njemu.

U izraelsko-palestinskom

sukobu, pravila igre diktira Washington. U tom pogledu prve američke reakcije uvelike ohrabruju. 'Ohrabrujuć' je izraz koji je, između ostalog, upotrijebio predsjednik George W. Bush kako bi opisao svoje 'stanje duha' nakon što je saznao vijest o pobjedi Mahmuda Abbasa. Te kako bi se pozvao na budućnost 'dviju država, Izraela i Palestine, koje će u miru i sigurnosti živjeti jedna do druge'.

Postoji i druga ohrabrujuća činjenica: prije nego što napusti dužnost, državni tajnik Colin Powell, podsjetio je da je 'sada vrijeme da se krene u marš rutu', koja pretpostavlja uspostavljanje palestinske države 2005. godine na teritorijima koje Izrael drži pod okupacijom. Naposlijetku, George W. Bush u petak je odlučio imenovati Roberta Zoellicka na mjesto pomoćnika Condoleeze Rice u State Departmentu. Kao bliski suradnik Jamesa Bakera i čovjek koji je organizirao konferenciju u Madridu, Zoellick smatraju 'realističnim' diplomatom.

Izjavljujući da su Palestinci 'načinili velik korak prema demokratskoj budućnosti', predsjednik Bush je izjavio da su 'Sjedinjene Američke Države spremne pomoći im u ostvarivanju njihovih težnji'. Preostaje samo saznati u kojoj će mjeri i u kojem ritmu Washington i Jeruzalem biti spremni ići u tom smjeru. Mahmud Abbas također treba pokazati svome narodu da je sposoban dati brze odgovore na njihove nade.»

Ireland on Sunday
IRSKA

«Politički slogan 'ljudi ispred politike' možda irskom izbornom tijelu neće zazvučati prepoznatljivo no to je samo zato što je slogan na hrvatskom.

Prevedeno na engleski postaje poznat - isti slogan uspješno je korišten u kampanji Fiannae Fail na općim izborima u Irskoj 1997. Zajednička veza je legendarni organizator kampanje P. J. Mara, koji sada u 'valovima' uznemiruje bivšu jadransku ratnu zonu.

Bivši vladin savjetnik za medije sada je na platnom spisku kao posebni savjetnik vladajuće Hrvatske demokratske zajednice. I

kao što je očigledno po izboru njihovog slogana, P. J. je svoj talent stavio na raspolaganje njihovom sadašnjem predsjedničkom kandidatu.

Sijeda, no elegantna Jadranka Kosor je izazivač te stranke u drugom krugu predsjedničkih izbora, koji će se održati sljedeće nedjelje i u kojima će se suprotstaviti Stjepanu Mesiću, branitelju pozicije.

Još jedna Marova ideja je slogan 'malo učinjeno, mnogo za učiniti', ravno ispod Mesićeve slike - još jedna varijacija na izlazu na temu Fianne Fail, 'Mnogo učinjeno, još više za učiniti'.

Ipak, unatoč vještini i prepređenosti izbrušenima na kampanjama Fian-

ne Fail tijekom tri desetljeća, gospoda Kosor ima jednako toliko šanse postati predsjednicom koliko što Pat Rabbitte ima šanse postati šef irske vlade. U prvom krugu osvojila je 20 posto u usporedbi s Mesićevih 49 posto, što znači da sadašnji predsjednik treba samo dva posto glasova eliminiranih kandidata, uz pretpostavku sličnog izlaska na izbore.

Ipak, 70 godišnji Mesić je obćao povući se na sljedećim izborima u 2009. a, kako Kosorova ima jedva 51 godinu, vrijeme je na njoj (i P. J.-ovoj) strani.

Iako mu je mentor, Charlie Haughey napustio javni život, osim za pojavljivanje na sudovima, još prije 13 godina, njegov taj-

nik za tisak ostao je u loncu irskog javnog života do danas. Na čelu je i lukrativnog posla odnosa s javnošću u kojem zastupa mnoge velike tvrtke u zemlji i inozemstvu. (...)

Savjetovao je hrvatske političare za velike iznose tijekom niza godina.

Tri mjeseca nakon pobjede na irskim općim izborima, jedan od Marovih prijatelja, stariji savjetnik Gerry Danaher - koji je ujedno hrvatski počasni konzul u Dublinu - pozvao ga je na ručak u restoranu Lobster Pot u Ballsbridgeu s vođom hrvatske opozicije Dr. Ivom Sanaderom. Sanader je provodio reformu stranke od glave do pete, izbacujući stare desne tvrdolinijaše i nastojao se svidjeti tradicionalnim pristašama iz radničke klase da se vrate HDZ-u. Sanader je također uspostavio kontakt s političkim savjetnicima u Velikoj Britaniji, Njemačkoj, Austriji i SAD-u, no osvojio ga je neodoljiv Marov šarm.

Na kraju je Mara pomogao HDZ-u i Sanaderu da osvoje jasnu pobjedu na izborima 2002. te je od tada savjetnik kojem se vjeruje.

Mara se u međuvremenu vratio Fianni Fail nakon debakla u prošlogodišnjim lokalnim i europskim izborima. Značajno, nije imao ulogu u toj neuspješnoj kampanji, iako je Bertieu Ahernu osvojio dva mandata na općim izborima. U isto vrijeme je rekao 'Stranka će naučiti lekciju i napredovati dalje', piše Ryan MacDonald

Irski marketinški stručnjak za potrebe kampanje Jadranka Kosor reciklirao je fraze iz kampanje Fianne Fail na općim izborima u Irskoj 1997. Ivan Šebelja

Duh proširenja progoni Europu

FINANCIAL TIMES
VELIKA BRITANIJA

«Ukoliko procjenjujete popularnost kluba prema redu ispred njegovih vrata, EU bi u 2005. trebala ući u duhu volovskog optimizma.

No Europa se ne bavi optimizmom. Umjesto toga, prevladavajuće raspoloženje je nesigurnost, u nekim kutovima Unije, slabo sakriven očaj.

Buka potencijalnih članica smatra se prijetnjom, a ne prilikom za Uniju, koja je započela svoj put kao ugodna skupina od šest članica daleke 1958., a sada uključuje 25 članica protežući se od Portugala do Finske. (...)

'Stol za europske sastanke toliko je velik da premijeri jedva vide one sa suprotne strane stola', rekao je jedan od veleposlanika EU. 'Nekada su uspijevali

razgovarati sjedeći za malim stolom za ručak'.

Europska unija na kraju 2004. još uvijek se oporavlja od proširenja na novih 10 članica u svibnju, prvenstveno onih iz bivšeg komunističkog lagersa. A otvoren je put za primanje Bugarske, Hrvatske, Rumunjske i - što je kontroverzije - velike i većim dijelom muslimanske, Turske. Sve se više shvaća da EU mora razmotriti davanje članstva i Ukrajini.

Pitanje je hoće li ovakva velika Unija, koja bi mogla prihvatiti 33 zemlje i do 600 milijuna ljudi, postati jedinstveno tržište s društvenom prilogu - jednako nespretno i neučinkovito kao Ujedinjeni narodi. (...)

Odlučivanje u područjima u kojima nacionalni veto ostaje na dnevnom redu - što se posebno odnosi na vanjsku i fiskalnu politiku - postaje sve teže kako se povećava konferencijski

stol. No iskustvo pokazuje da se proces dublje integracije nastavio kad god se unija širila. Nedugo nakon pridruživanja Španjolske i Portugala 1986., EU je počela raditi na usvajanju jedinstvene valute i zajedničke vanjske politike. Nedugo nakon pridruživanja Austrije, Švedske i Finske 1995., EU se složila na produbljivanju suradnje sudstva i azilantske i imigracijske politike.

Prošlog lipnja, nakon primanja 10 novih članica, svih 25 zemalja složile su se oko novog ustava EU. (...) No ustav mora ratificirati svih 25 članica, i izgledi odbijanja ustava na nacionalnim referendumima, što bi se moglo dogoditi u Češkoj, Velikoj Britaniji, Francuskoj ili Poljskoj, otežava ionako napeto raspoloženje.

Prvi referendum je na dnevnom redu u Španjolskoj u veljači, i tijekom sli-

jedećih 18 mjeseci EU će pridržavati dah i gledati kako stanovnici ostalih zemalja glasuju. (...)

Točka preokreta dogodila se tijekom blokiranja formiranja nove Europske komisije - izvršne vlasti EU - zbog loših kvalifikacija nekih članova koje su imenovali glavni gradovi zemalja članica. Za pristaše europske demokracije, bio je to sladak trenutak.

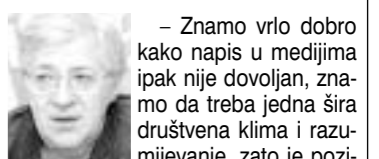
Za Josea Manuela Barrosa, novog predsjednika komisije, bilo je to upozorenje da mora preko ramena omirisati raspoloženje parlamenta, koji ima ovlasti izbaciti čitavu izvršnu vlast. (...)

Uzevši u obzir institucionalne tenzije i pomicanje vanjskih granica, možda ne čudi da novogodišnje raspoloženje unutar kluba i nije slavljeno. No red čekanja onih koji žele unutra, još uvijek se proteže iza ugla.»

REKLI SU

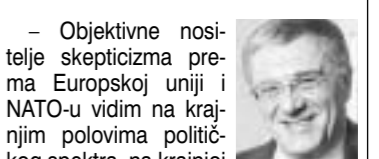
– U svakom slučaju, nisam kriv i ne znam kako me se može optuživati na temelju obične klevete koja je stigla od neprovjerenog izvora koji je stranački motiviran. Zašto se čekalo 21 godinu ako je to tako važno, nego se tek sad objavljuje. To je za mene nevjerojatno i vidi se da postoje političke implikacije. Zašto nisu to objavili tijekom moje kampanje? Zato što im nisam bio opasan, naravno. Šad sam im opasan pa zato to objavljuju. To je HDZ-ovo maslo.

Boris Mikšić, bivši predsjednički kandidat, Novi list, 12. siječnja

– Znam vrlo dobro kako napisu u medijima ipak nije dovoljan, znam da treba jedna šira društvena klima i razumijevanje, zato je pozitivno što se javnost javlja i budi. Da se javnost ne budi, ne bismo mi mogli ništa napraviti, mogli bismo, kao i prije, pisati bez ikakvog odjeka. Znači, meni je važnije da novinari mogu djelovati profesionalno, samostalno i nezavisno, a onda dalje nije više na novinarima, nego i na drugim dijelovima javnosti i civilnog društva. Mi nismo ni suci, ni tužitelji, ni policija, mi radimo novinarski posao u kojemu upozoravamo na ono što se događa, a dalje je na ostalim društvenim instrumentima, uključujući onda i državne organe, i ministarstva, i tužilaštva, da reagiraju...

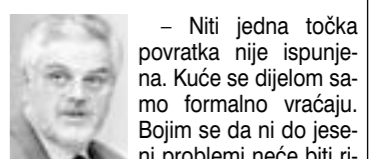
prof. dr. Stjepan Malović, medijski stručnjak, Slobodna Dalmacija, 12. siječnja

– Objektivne nositelje skepticizma prema Europskoj uniji i NATO-u vidim na krajnjim polovima političkog spektra, na krajnjoj lijevoj i krajnjoj desnoj. Oni svojim stavovima uspješno impregniraju velik dio biračkog tijela, razočaranog u političku elitu i u stranačke programe, ali ponajviše razočaranog u hrvatski kapitalizam, kojemu su 1990. nekritički dali plebiscitarnu podršku.

(...) Katolička crkva objektivno je nositelj euroskepticizma. U neovisnoj Hrvatskoj Katoličkoj crkvi vraćen je dobar dio njezina nekadašnjeg bogatstva, pa je opet postala jedna od najbogatijih i najutjecajnijih institucija. Na volu svoje novostečene materijalne moći Crkva želi još više učvrstiti i svoju političku moć. Zbog toga ulazak Hrvatske u sekulariziranu Europu unija, u potrošačko društvo, nije perspektiva kojoj bi se Katolička crkva, u sadašnjoj situaciji, posebno radovala.

dr. Darko Bekić, veleposlanik-analitičar Ministarstva vanjskih poslova, Globus 14. siječnja

– Niti jedna točka povratka nije ispunjena. Kuće se dijelom samo formalno vraćaju. Bojim se da ni do jeseni problemi neće biti riješeni. Postoje samo dva izlaza ili smjena odgovornih i pomicanje rokova ili, pak, nekakvi suradnje s HDZ-om. (...) Gordana Turić ne pokazuje dobru volju da se vrati imovina, nego zagovara odugovlačenje. Što, ustao, reći o osobi koja je nedavno u Korenci rekla da to mjesto više neće biti »Korenica« nego »Korjenica«.

Vojslav Stanimirović, predsjednik SDSS-a, Jutarnji list 12. siječnja

Kosor i Mesić mimo zakona

Mesić i Kosor otvoreno su pozvali na skrivanje odbjegloga generala!

Tomislav Klauški:

«Ako se hrvatska javnost pitala u čemu se razlikuju Stipe Mesić i Jadranka Kosor, prvo televizijsko sučelavanje na RTL-u pružilo je odgovor. Zapravo, pružio ga je odbjegli general Ante Gotovina. Da ga kojim slučajem sretna na plaži u Breljima, Jadranka Kosor ne bi učinila ništa. Jer ga ne bi prepoznala. A predsjednik Mesić bi ga pozvao na kavicu i nagovarao na predaju Haaskom sudu. Oba odgovora skandalozna su na svoj način, jer je nevjerojatno da kandidati za predsjednika Republike ne bi prihvatili Gotovinu policiji. Kako su to obvezni po zakonu. Mesićev grozan odgovor bio je malo mudrij: on bi Gotovinu barem nagovarao da se preda, podsjećajući ga na njegov intervju Nacionala. No, reakcija zamjenice predsjednika HDZ-a i potpredsjednice Vlade bila je apsolutno šokantna. Ne samo da je ostala zatečena pitanjem, što je neobično za osobu koja se kandidira za šefa države, nego je njezin odgovor premašio razinu infantilnosti. Želeći pronaći kompromisno rješenje kako se ne bi zamjerila biračkom

tijelu, ona je ustvrdila da ne bi prepoznala najpoznatijega hrvatskog bjegunca. Čija se petmetarska slika do jučer kočila na zadarskim zidovima. Čiji poster krasi hrvatska pročelja. A gigantski plakati označavaju cestu kojom je nedavno putovao Kosor u sklopu kampanje za predsjednicu. Da stvar bude još gora, Kosor je na kraju svog jezovitog odgovora mirne duše dodala kako se ona zalaže za punu suradnju s Haaskim sudom. Kako će nakon takve reakcije Sanaderova Vlada biti vjerodostojna u suradnji s Haagom? Ako se do sada haaska kritika mogla odnositi na nekakve mreže Gotovinih pomagača, od ponedjeljka navečer ona je locirana točno u vrhu vlasti. Odmah zdesna Sanaderu. Kosor, a dijelom i Mesić, spremni su kršiti zakon, ne prijavljujući bjegunca od pravde, samo kako bi što bolje prošli na izborima. (...) Pod kojim argumentima se može tražiti od bilo kojega građanina, policajca, tajnog agenta, da prijavi Gotovinu? Pa Mesić i Kosor otvoreno su ih pozvali na skrivanje odbjegloga generala!»

Kava s Gotovinom

Ni Jadranka Kosor, ni Stjepan Mesić nisu dali dobre odgovore, Boris Vlašić:

Jutarnji list

«Niti jedan neće nazvati policiju ni američke veleposlan-

stvo. Ne interesira ih nagrada. I nisu baš ljudi za poštivanje zakona i pravne države, jer bi znali da zakon ne ostavlja mogućnost da državni dužnosnici glume kako nekoga ne prepoznaju ili, pak, pokušavaju nagovoriti bjegunca pred zakonom da se sami predaju. Pravila su jasna, trebaju nazvati 92. Ni Jadranka Kosor, ni Stjepan Mesić, kao predsjednički kandidati nisu dali dobre odgovore na pitanje što bi učinili da sretnu Gotovinu. Kosor se pravila nevjesta odgovarajući bi li prepoznala Gotovinu, iako je to nitko nije pitao. Mesić je glumio savjetodavca. Oboje su to učinili samo zato da se ne zamjere onima koji smatraju da je suradnja s Haagom jednaka izdaji zemlje. Oboje zagovaraju suradnju Hrvatske s Haagom. Ali bi htjeli da to učini netko drugi, barem tijekom kampanje.»

Spalimo Žužula!

Hoće li veleposlanici na karneval u Rijeku, ili na izlet na Bjelolasicu, Branko Mijić:

«Ministar u ostavci Miomir Žužul ostao je dosljedan sebi i kraj će svog mandata dočekati onako kako ga je i počeo: aferama. Imočanin se, nakon što je bio prisiljen odstupiti, nije pomirio sa sudbinom već preobrazio u ljutu pticu za svome pretpo-

stavljenom, Ivi Sanaderu, podmeće kukavičja jaja. Službeni poziv Žužulovog ministarstva veleposlanicama akreditiranim u Hrvatskoj da 5. veljače dođu na Bjelolasicu a ne na riječki Karneval, gdje su tradicionalno bili gosti VIP maskiranog bala večer oči završnog maskaradnog mimohoda, ne može se nikako nazvati slučajnim 'gafom' već planiranom minom. (...) Nije iznenađenje to što Žužul ovim potezom želi poniziti Rijeku i, snagom protokolarne obaveze, koju diplomatski bonton ne dopušta odbiti, oteći joj nešto što se već smatra tradicijom. Za prve HDZ-ove vladavine Rijeka je ionako marginalizirana na sve moguće i nemoguće načine zbog toga što je dosjela glavne zvijezde diplomatskog kora ne pojave prve veljačke subote u Rijeci, njezini sugrađani to joj sigurno neće oprostiti na vrlo bitnim i skorim lokalnim izborima. Ovogodišnje okupljanje ekscelencija prvi put je trebalo imati humanitarni karakter, a cjelokupni prihod od ulaznica i donacija namijenjen je Dječjoj bolnici 'Kantrida'. Kad' je bal, nek' je maskenbal, pa makar i djeci otkidali od zdravlja! Stoga, neka Miomir ne bude samo naš loš usud: ako već nije ministar prigrlimo ga, svim žarom, kao Mesopusta.»

Družba

Nafta i tankeri ipak daleko od naših obala, Dražen Boros:

«Gotovo bi se moglo tvrditi kako ne bi došlo do odbacivanja projekta 'Družba Adria' da nje bilo predsjedničke kampanje. HDZ se morao uhvatiti neke veće Mesićeve pogreška, a dogovor s Rusi-

ha bila da nakon potresa, abdikacije, izazove tsunamij u vlastitoj stranci koja ga je odbacila! Najveće posljedice iz ove, sigurno ne posljednje Žužulove sabotaže, imat će njegova moguća nasljednica u vanjskopoličkoj fotelji, Rijekačka Kolinda Grabar-Kitarović. Sanaderova uzdanica ispala je tako kolateralnom štetom unutarstranačkih HDZ-ovskih obratnica. Jer, ukoliko se uistinu glavne zvijezde diplomatskog kora ne pojave prve veljačke subote u Rijeci, njezini sugrađani to joj sigurno neće oprostiti na vrlo bitnim i skorim lokalnim izborima. Ovogodišnje okupljanje ekscelencija prvi put je trebalo imati humanitarni karakter, a cjelokupni prihod od ulaznica i donacija namijenjen je Dječjoj bolnici 'Kantrida'. Kad' je bal, nek' je maskenbal, pa makar i djeci otkidali od zdravlja! Stoga, neka Miomir ne bude samo naš loš usud: ako već nije ministar prigrlimo ga, svim žarom, kao Mesopusta.»

ču kako će u slučaju da mi odustanemo taj projekt preuzeti susjedne zemlje, konkretno Italija i Slovenija, ali kada je hrvatska javnost shvatila da je to samo još jedna u nizu podvala, i od toga se objašnjenja odustalo. Naime, osim što nemaju mogućnost za gradnju naftovoda, kapacitete i dovoljno duboke luke za pretovar te nafte, naši 'drugi' susjedi nikada nisu ni pokazivali interes za projekt koji bi im mogao upropastiti more, obalu i ono malo turizma što imaju. Navodno su sada za taj posao zainteresirani Albanci, a kako je sirotniji nalakše uvaliti snage koje razvijeni neće, to bi u slučaju da Hrvatska doista odustane mogla biti najrealnija opcija. Naravno, mi im možemo poželjeti puno sreće i nadati se kako je za Hrvatsku cijela ova priča definitivno završena, odnosno kako nafta i tankeri ostaju daleko od naših obala.»

Ubojita snaga u plahim rukama

Demonstracija kapitalističkog, a ne roditeljskog uspjeha, Jasna Babić:

«Za smrt dvoje tinejdžera koji su poginuli u prometnoj nesreći u zagrebačkoj llici ponajprije je odgovoran onaj tko je mladiću od 18 godina dao BMW. Tinejdžer ga zasi-

gurno nije sam zaradio pa je logično da nije imao predodžbu o tome da se za lude vožnje, u najboljem slučaju, kokca imovinom koja većina ljudi ne može steći cijeli svoj radni vijek. U mladića te dobi još je manja svijest da je svaki automobil potencijalno oružje ubojstva i samoubojstva. Luksuzni automobil za njih je ukras za šepirenje pred vršnjacima, za razmetanje pred djevojkama te dokaz junaštva u rizičnim uličnim jurnjavama. No, o motivima, adrenalinu, hormonima i ponašanju 18-godišnjaka ponašanje ni trebali znati njegovi najbliži. Razumljivo je da mladić, gotovo dijete, lakomisleno iskušava granice života i smrti jer o njima ionako ništa ne zna. Ali nije shvatio da postoje oni koji svoje dijete ne štite od njegove lakomislenosti pa mu, tobože iz ljubavi i brige, stavljaju na raspolaganje stroj ubojite snage. Smrt mladića i 16-godišnje djevojke u prestižnom BMW-u... tek je jedan u nizu sličnih slučajeva zabilježenih posljednjih godina domaćeg kapitalizma koji se u Hrvatskoj, očito, doživljava kao ekshibicionizam ljudsku, statusa i titula. Zato smrt 18-godišnjaka u BMW-u pokazuje da je roditeljski snobizam poprimio tragične razmjere: onaj tko je toga mladića, gotovo dječaka, posjeo u brz, luksuzan automobil i vlastito je dijete već počeo rabiti za demonstraciju svoga kapitalističkog, a ne roditeljskog uspjeha.»